DÉPOT LÉGAL

NGÀY ... 24 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2706

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Sáu tháng	3 50	3 50	3 20	3 20	3 30	6 00	
Ba tháng	1 80	1 70	1 60	1 60	1 65	3 00	
Một tháng	0 30	0 60	0 55	0 55	0 60	1 00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER — Directeur: NGUYỄN VĂN VĨNH — Rédacteur en chef: PHẠM DUY TỐN — Administrateur gérant: NGUYỄN V. XUÂN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI — Téléphone n° 150

ANNONCES — Se comptent à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de largeur. Une seule insertion ... Par contrat annuel ... Par contrat ... insertion ... Réclame dans la 1re page ... Annonces judiciaires et légales ... On traite à forfait pour les contrats importants.

Bài thuốc cứu bệnh cho hội-đảng nước ta sau này

(Tiếp theo)

Người ta nói: có bệnh thì có thuốc. Cái bệnh hiếu danh hư, vụ lợi nhỏ, làm cho hội đảng đến phải hư hỏng tan tành, thì lại chỉ có cái thuốc hiếu danh thực, vụ lợi to, làm cho hội-đảng ngày một vẻ vang thịnh vượng, dùng thuốc ấy là trị được bệnh ấy mà thôi. Song, không luận là bệnh gì, muốn trừ cho tiệt, chữa cho lành, cũng cần trước hết là người bệnh phải tự biết cái bệnh mình, biết giữ gìn cẩn thận cho cái bệnh mình tiêu tán dần dần, chứ giấu bệnh sợ thuốc thì bao giờ cho khỏi được, sau nữa là phải có thầy hay thuốc giỏi đối bệnh mà trị, trục độc công tà, chứ dùng thuốc không phải mặt mà nuôi bệnh cho càng lớn mãi lên thì nguy to mất.

Cứ xét cái bệnh-tình ở xã-hội ta bây giờ thì hình như người bịnh vẫn chưa tự biết cái bệnh mình mà thuốc chữa cũng chưa được phương nào đối chứng. Cái bệnh căn của hội-đảng mình chính trúng ngay vào những người xướng lập hội, sáng khởi hội; mà nay xét những người thụ bệnh đó đã mấy ai biết lấy cái danh hư làm bỉ, cái lợi nhỏ làm khinh, chưa biết lấy thế làm bỉ làm khinh, tức là chưa nhận ra được nó là một con bệnh-ma ám ảnh vậy; chẳng những chưa biết trong mình có bệnh mà thường lại cầu cho bệnh đến với mình, cần bôn tẩu xu-phụ để chuốc lấy một cái tên gọi bảnh bao, còn tươi cười long tong để mưu lấy một cái phần riêng xảo xén, thì có khác gì phinh ngực ra mà hít lấy dịch trong, há mồm ra mà nuốt lấy độc vậy, lấy thế làm bỉ ổn, lấy thế làm thỏa thuê không? Người bệnh thì thế mà thầy với thuốc thì sao? Cái xu-hướng của người ta thường theo cái biểu-thượng của xã-hội mà chuyển di, xã-hội tức là một cái phòng khám bệnh cho tất cả mọi người; một cái tiếng khen chê, một cái ý khinh trọng của xã hội, khiến cho người ta có thể lấy đó làm cân, làm thước mà đo lường xét biết được cái bệnh của mình và phải ra công trừ trị cái bệnh của mình. Nay xã-hội mình khen nhau thế nào, chê nhau thế nào, khinh nhau vì cái gì, trọng nhau vì cái gì? Khen là khen vì cái phẩm cao hàm lớn, chê là chê phải cái chân rằng, ngực trần, kẻ tay bần cư tiện thì tha-hồ mà khinh, kẻ bạc lắm tiền nhiều thì tha-hồ mà trọng; miễn cho có được cái danh ông nọ ông kia, quan này quan khác thì không cần xét tới cái đạo-đức làm sao, cái phẩm hạnh làm sao, cái tài-năng làm sao, cái sự-nghiệp làm sao, cũng vơ nhau mà tâng, mà bốc, mà lạy, mà dạ, mà a ý phụng thừa; ăn gian nói dối cũng chẳng sao, lường thầy phản bạn cũng chẳng sao, ăn trộm ăn cắp cũng chẳng sao, mà-có giang-hồ cũng chẳng sao, cắt cổ mổ họng mà lấy của người cũng chẳng sao, hễ có nhiều nhà cho thuê, có nhiều ruộng cho mướn, có choán được cái quyền vị làm đứa ở giữ tiền thì tha-hồ cũng chán người khiêng nể, coi người quí lụy; cái danh hư, cái lợi nhỏ ở trong xã hội mình vẫn được người ta quí chuộng như thế, kẻ hiếu danh hư, vụ lợi nhỏ mà làm nên giàu có sang trọng ở trong xã-hội mình vẫn không hề bị xã-hội phẩm bình chê trách như thế, chẳng những không phẩm bình chê trách tới mà lại đều lấy thế là nên vinh, cho thế là giỏi, càng như bồi dưỡng mãi cái lòng danh lợi, khêu gợi mãi cái dục vọng danh lợi của người ta. Trong sách thuốc nói có nhiều cái bệnh tà trúng nhập lý, phải dùng thuốc công ngay mà không chịu công, cứ đóng cửa nuôi ở trong nhà, bệnh càng được thể tăng mãi lên, đến chết không cứu được là thế.

Nay muốn cứu cái bệnh căn tệ hại của hội đảng ta thì thứ nhất ta phải mong về người bệnh tự biết bệnh mình, biết cái chứng hiếu danh hư vụ lợi nhỏ là cái chứng rất nhơ nhuốc xấu xa, biết ham cái thú vui cao-thượng của những người vô bệnh tiền tiến tiên là những người chỉ lấy nhân làm vinh, lấy nghĩa làm giàu, mưu vọng những cái danh cứu nước giúp đời, kinh doanh những cái lợi lợi dân ích quốc, thung dung tự đắc mà lãnh cái phần thưởng bài ngà cuống đỏ của chúa lương-tâm, ngồi cái địa vị hào-kiệt thánh-hiền ở trong thanh sử, trông cái kho tàng của cải của mình giải rắc khắp đại-thị thông cù, trên rừng dưới bể, hàng mấy vạn con người nhờ đó mà no cơm ấm áo, hàng mấy trăm đời sau nhờ đó mà lợi dụng hậu sinh, không hề có bao giờ phải bận lòng về những chuyện xu-mị phùng-nghênh, nhọc bụng về những chuyện ăn gian lấy cắp, áo-doanh lo lắng về những nỗi hoạn đắc hoạn thất, giấu đầu hở đuôi mới gọi là được cái danh bấp bênh sớm gió chiều mây, cái lợi mảy mụn một ruồi mỗ kiến; hết thế mới chịu kiêng khem giữ gìn cho được tránh khỏi cái ác-ma danh lợi nó ám ảnh mình. Ôi! cái ác ma danh lợi nó tinh khôn yêu quái biết là dường nào! Nó khéo hơn hồ-tinh, độc hơn nọc rắn, làm mê hoặc tâm trí, điên đảo tâm hồn người ta, khiến cho trí hóa ngu, liêm hóa tham, cương hóa nhu, nhân nghĩa hóa hung tàn, trung tín hóa gian trá, thành thực hóa xảo ngụy, khiến cho người ta quên cả cha bỏ cả chú, phản cả bạn, lừa cả thầy, cốt nhục cũng không thương, tình nghị cũng không kể, pháp luật cũng không sợ, khiến cho người ta nghe chửi không còn biết là xấu, chịu đánh không còn biết là đau, lên gối xuống đầu không còn biết là nhục, vào luồn ra cúi không còn biết là phiền, kể chi phá hoại cái công nghiệp, xâm thực cái tài sản của một cái hội, làm phương hại cái danh dự, cái quyền lợi của một số người nước lã ao bèo, cái xấu, cái đau, cái nhục, cái phiền có thấm vào đâu mà động được cái lương tâm tý ổ của con người đương đắm đuối trong cái vực sâu danh lợi. Ôi! đến cái ác ma danh lợi nó ám ảnh người thì ghê gớm thật! Thiên hạ hiếm chi người cũng kể vào bậc có tài có học, cũng nghiễm nhiên tự phụ là một đấng thượng lưu trong xã-hội, cũng thường tự hứa là lãnh-tụ cho hậu tiến, tiêu-biểu cho nhân-quần, mà lúc đã mắc vào vành danh lợi rồi, cũng không từ cái vinh sủng khất ai, cũng không bỏ cái doanh tài phi nghĩa, cũng loanh quanh luẩn quẩn về những cái danh hư lợi nhỏ mà đem văn chương làm cái bùa sềm mị, mượn tài bộ làm đất mồi câu, cái bảo-phụ giúp đời, cứu quốc hãy gác để một bên mà cái lo cần thiết nhất là cái danh hư làm sao choán được, cái lợi nhỏ làm sao giữ được, vì thế mà cái chí khí cũng ủ tang, cái sự nghiệp cũng dồn tổn đi mất nhiều; huống chi là những người thường là những người vốn không có cái bảo-phụ gì lớn lao, vốn chỉ theo gió phất cờ mà múa nhúc lăn lộn trong trường danh chợ lợi. Ấy cái bệnh ma danh lợi nó truyền độc cho người ta chóng mà dễ lắm như thế, người mắc rồi khó mà gỡ cho khỏi, người chưa mắc không khéo cũng lại mắc ngay; cho nên người bệnh phải tự biết rõ đoan đích cái bệnh của mình, biết đeo cái bệnh ấy vào mình hay là sướng, sã để cho cái bệnh ấy phục phát được lẽ đáng sợ, đáng ghét, đáng tức, đáng sốt ruột nóng lòng, cũng như chừa nghiện, nhịn như nhịn khát, thường phải lấy cách ngôn hoằng luận của thánh hiền trong sử sách, đem khí tiết công nghiệp của hào kiệt tự cổ kim làm phương bài giải, tẩm bổ dưỡng cho mình thì cái bệnh ma danh lợi nó mới chịu không sao ám ảnh được mình, mà cái bệnh ấy mới mong trừ tiệt được.

Người bệnh tự biết cái bệnh của mình mà giữ gìn cẩn thận đã vậy, mà xã hội cũng phải tìm có cái thuốc đối bệnh để cấp cứu ngay. Trước kia về cái danh hư, cái lợi nhỏ nó làm cho được xã hội cũng tôn trọng, cũng nể sợ, mà người ta đến nỗi phải cái bệnh ghê gớm xấu xa, thì bây giờ cái danh cái lợi không chân chính hẳn hoi, xã-hội phải ruồng bỏ, phải khinh bỉ, phải chê trách không dung, ấy tức là cái phương khởi tử hồi sinh cho người ta ở đó. Một cái xã-hội trọng văn thì người ta nhất định phải xô nhau về sôi kinh nấu sử; một cái xã-hội thượng võ thì người ta nhất định phải đua nhau cả về sang kiếm cung đao; vậy một xã hội mà nếu chỉ lấy nhân nghĩa làm vinh, lấy đạo đức làm tôn, lấy tiết hạnh làm chuộng, lấy công nghiệp làm quí, lấy tài học làm cao, thì sao lại chẳng khiến cho người ta phải khích dương chí khí, phấn phát tinh thần mà gắng gỏi tiến tu cho kỳ được. Xã-hội là nghiêm sư, dư luận là thần thánh, cái oai nghiêm thần thánh ai mà dám phạm, cái mệnh lệnh nghiêm sư ai mà dám sai; nay vị thần thánh ấy, đức nghiêm sư ấy phán bảo hẳn cho người ta biết rằng: phẩm vị tước không phải là tôn mà tôn là tại cái tài đức xứng đáng với cái phẩm vị chức tước đó, bạc vàng tiền của không phải là quí mà quí là tại cái sự nghiệp làm nên cái bạc vàng tiền của đó; những người thật có tài đức, có sự nghiệp đáng tôn đáng quí thì dù chẳng võng lọng đai cân, lầu đài xe ngựa cũng không đem lòng bất bỉ khinh khi mà những kẻ tài đức sự nghiệp chẳng ra gì, dùng những cái thủ đoạn không chính đáng để làm sang làm giàu, tới dẫu giàu đến ức triệu, sang đến công khanh cũng không thèm kính vì sợ phục, chẳng những không kính vì sợ phục mà lại đem cái búa rìu thanh nghị giết chết lòng gian. Có thế thì người ta mới biết sợ biết kiêng, biết cái danh hư mà ta hiếu, cái lợi nhỏ mà ta vụ đây không tôn quí gì được với ai mà lại chỉ tổ cho người ta chê-cười khinh bỉ nữa, mà cái bệnh ma danh lợi tự nhiên một ngày nó phải một tiêu thoái dần dần.

Hễ những người có cái tư cách xướng lập hội, sáng khởi hội mà biết được một cái bệnh vụ lợi nhỏ, hiếu danh hư thì hội đảng lo gì chẳng vững bền, chẳng phát đạt; ấy tức là cái bài thuốc cứu bệnh cho hội-đảng ta sau này vậy.

UYÊN TOÀN.

NGƯỜI HY-LẠP BIẾT DÙNG SON PHẤN TỪ BAO GIỜ

Một nhà khảo cổ học nước Nga tên là Zuffer đào tại một nơi thuộc-địa của nước Hy-lạp ở gần Odessa về năm trăm trước kỷ nguyên thiên-chúa giáng sinh, để khảo cứu về cái văn minh Hy-lạp đời xưa, mới đây đào một cái mộ thấy một cái túi tay bằng da của đàn bà, trong có một cái gương bằng kim khí, một thỏi son để bôi môi, và một cái bút chì để vẽ lông mày. Thế ra 2.400 năm trước đây, đàn bà con gái Hy-lạp đã biết dùng son phấn để tô điểm rồi vậy.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 23 Septembre 1924

Nước Pháp với việc bồi thường

Quan báo đăng một bản lệnh định rằng hàng hóa Đức nhập cảng nước Pháp phải thu một số diện tính bằng 26 % giá trị hàng hóa ấy để nộp vào bồi khoản. Việc ấy bắt đầu thi hành từ ngày 1er Octobre.

Tại hội đồng các quan thượng-thư

Các quan thượng-thư họp ở Rambouillet. Quan Herriot trình bày mọi việc ngoại giao, và nhất là công việc tại hội Vạn-quốc.

Quan thượng-thư thương-mại đệ trình danh-sách các phái-viên về cuộc hội-nghị Pháp Đức.

Quan thượng-thư tài-chánh trình bày về các khoản chi tiêu.

Tại hội Vạn-quốc

Ngày hôm qua, tiểu-ban thứ ba đã nghe M. Benès trình bày mọi lẽ trong bản dự-thảo án-văn về việc bảo vệ bình an và thanh giảm quân bị. M. Henderson đại biểu nước Anh, có bày tỏ cái ý kiến của nước Anh, M. Loncour (Pháp) và M. Poullet (nước Bỉ) thì ưng thuận cả các khoản.

Khi nào cuộc hội nghị về việc thanh giảm quân bị họp xong, bản án văn ấy mới bắt đầu thi hành.

Đại hội-đồng hội Vạn-quốc xét việc nước Pháp xin lập một viện trí-thức tư-ích ở Paris và ưng nhận lời của nước Pháp.

Nước Anh với việc nước Ái-nhĩ-lan

Ngày hôm qua, hội-đồng các quan thượng-thư nước Anh đã xét cái vấn đề Ái-nhĩ-lan, và bản giao-ước Anh-Nga.

Người Nga tại Géorgie

Phái-bộ nước Géorgie nói rằng khắp địa hạt Géorgie đâu đâu cũng đánh nhau dữ-dội, Chánh-phủ Xô-viết đem nhiều quân trục nã phản-đảo khởi-nghịch.

Cavite, ngày 23 Septembre 1924

Việc động đất ở nước Thổ

Tin Constantinople, 19. — Trong 40 xã ở trên bờ sông Aras ở Arménie, 37 xã bị hủy-hoại trong buổi động đất mới rồi. Trong miền ấy vẫn thấy chuyển động. Đất nhiều chỗ nẻ.

Cuộc bay vòng thế-giới của Hoa-kỳ

Elpaso. 20. — Các phi-hành gia Hoa-kỳ tới Elpaso hồi 6 giờ 15 chiều hôm nay. Các phi-hành-gia đã bay qua trên các cánh đồng Texas. Công chúng hoan nghênh rất đông. Thế là nay mai các nhà ấy sẽ bay xong cuộc bay vòng thế-giới vậy.

HÀI ĐÀM

Kỷ niệm chung trong xã hội và kỷ niệm riêng trong gia-đình

Chồng ngồi lúi-húi viết, vợ đến gần hỏi:

— Làm gì đấy?

Vội lấy tay che tờ giấy và đáp:

— Tôi làm cái danh giá cho mợ.

— Làm cái danh-giá!

— Danh giá cho mợ và danh giá cho cả nước Nam.

— Ái chà! Nhưng mà làm cái gì chứ?

— Mợ ơi, số là từ hôm tôi đi dự lễ kỷ-niệm cụ Tiên-điền, tôi cứ ngồi lo nghĩ mãi, nghĩ cụ Tiên-điền đã nên vĩ nhân vì một quyển truyện Kiều, tôi đây há không có thể sẽ là vĩ-nhân như cụ hay sao? Rồi cũng kỷ-niệm.

— Thế ra cậu làm văn phải không?

— Làm văn chứ còn làm gì?

— Đưa tôi xem một tí.

— Trong thả đã, để tôi làm xong sửa sang bao giờ có thể gọi là tuyệt-tác mợ sẽ xem.

— Xem ngay thì làm sao?

— Mợ ơi! nếu tôi đưa mợ xem ngay thì dẫn văn tôi có chỗ khó người mợ cũng bảo là thơm... Cứ yên người ta rồi khen quá làm ngượng nghịu cả cái tay và cái tai người ta lại, thì ai còn làm gì được nữa.

— Không, tôi không bình-phẩm với đâu?

— Cũng nên chờ, mợ ạ.

Mợ không nghe, cứ dằng tay cậu ra lấy tờ giấy.

Tưởng cu-cậu làm văn gì, té ra viết thư cho gái:

Mình ơi! Một phút xa mình,
Ba thu coi tựa thần tình cho chăng?
Muốn lên hỏi tận trời răng:
Duyên ta lắm nỗi bất bằng vì đâu?
Lệ sầu đẫm ướt thư sầu... »

Mợ nổi ngay cơn thần-lậu giơ thẳng cánh kỷ niệm cho cậu một cái tát tai bằng trời giáng, tiếng vo-vo bên tai bị tát ù ù sang đến tận bên tai chưa bị tát.

Vĩ-nhân tuy bị cái tát nên thân, nhưng ý biết lỗi mình không dám kỷ niệm lại vợ, cứ ngồi ngay người ra mà lắng tai nghe.... hồi chuông kim cổ!...

Sơn-phong

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Quân Bắc-kinh và quân Phụng thiên

Thượng-hải, 14 septembre. — Lư-vĩnh Tường tiếp được tin ở Phụng-thiên nói rằng quân tiên-phong của Ngô-bội-Phu và Trương-tác-Lâm đã đánh nhau ở Sơn-hải quan, và trong hai ba ngày nữa sẽ đánh nhau to.

Quân Chiết-giang thắng

Thượng-hải, 14 septembre. — Dẫu quân Chiết giang chưa lấy được Nghi-hưng, song nghe đâu quân Giang tô đã rút ra khỏi thành ấy, và lui về Thường-châu. Tề-nhiếp-Nguyên có cho nhiều quân-lính đến Thường-châu để cản quân Chiết-giang không cho tiến lên, và giữ cho đường giao-thông khỏi bị nghẽn.

Chánh-phủ Bắc-kinh lại nói rằng quân Giang-tô thắng

Bắc kinh, 14 septembre. — Một bản công-văn có nói quân của Chiết-giang bị thua ở Linho, Kialing, và Hwangtu, và bị tổn-hại rất nhiều. Quân Chiết giang không có viện-binh, nên đã bị vây. Còn tin nói rằng quân Giang-tô bị thua ở Nghi-hưng, không có gì đích-thực. Nghe đâu quân của Tề-nhiếp-Nguyên lại chiếm được một phần Lanshan, cất được 50 tên lính và ít nhiều khí-giới.

Hoa-kỳ với việc chiến-tranh

Bắc kinh, 14 septembre. — Viên phóng-sự nhà báo *Daily Télégraph* có nói Hoa-kỳ định chỉ bảo hộ tính-mệnh và tài sản người ngoại quốc thôi, chứ không có can-dự vào việc chiến-tranh.

Các tỉnh kết liên với nhau thế nào

Các tỉnh kết-liên với nhau như sau này:

Đảng Trương-tác-Lâm. — Phụng thiên, Hắc-long-giang và Cát-lâm.

Đảng Ngô bội-Phu. — Trực-lệ, Tứ-xuyên, Cam túc, Thiểm-tây, Sơn-đông, An-huy, Giang-tô, Hồ-bắc, Giang-tây, Phúc-kiến, Sơn tây.

Đảng Tôn dật-Tiên. — Quảng-đông, Quảng-tây, Vân nam, Quý-châu.

Tỉnh Chiết-giang độc lập do Lư-vĩnh-Tường chủ-trương, còn Hồ-nam không rõ về bên nào.

Tin sau cùng

Thượng hải, 20 septembre. — Sáng sớm hôm nay, ở các mặt trận Linho-kiang, Wantu-Tsingpu lại có bắn đại-bác. Ở miền từ đường hỏa-xa đến Kiating, đại bác bắn luôn hai giờ đồng hồ, rồi về sau thì tiếng bắn thưa đi. Đại-dinh ở Lunghua lại nói rằng không những quân Chiết-giang vẫn giữ vững mà thôi, ở miền Huangtu quân Chiết-giang lại còn tiến lên làm cho quân Giang-tô tổn hại rất nhiều.

Quân lính ngoại-quốc vẫn giữ gìn các tô-giới. Người tị-nạn chạy đến các tô-giới nhiều lắm.

(Vô-tuyến Cavite, 23 septembre)

Tin Bắc-kinh. — Ba cơ lính của Trương-tác-Lâm về với quân chánh-phủ. (có lẽ chánh-phủ Bắc-kinh.)

Tin Thượng-hải. — Đội hải-thuyền biệt lập đã nhập vào hải-quân của Ngô-bội-Phu.

Quân của Chiết-giang thu mặt trận từ Hoang-ton đến Linho nhỏ lại, đặt một đường trận khác ở Kaching, dọc đường hỏa xa từ Thượng-hải đến Hàng-châu.

Lư-vĩnh-Tường không ưng giảng hòa.

(Havas, 22 septembre)

Tin Bắc-kinh. — Quân Chiết-giang thu mặt trận nhỏ lại.

(Havas, 23 Septembre)

MỘT NGƯỜI CHẠY NHANH HƠN NGỰA

Ngày thứ ba 19 Août, hồi 10 giờ 10, tại một khu đất đánh Foot-ball ở Londres có đặt một cuộc thi chạy, người ngựa thi chạy với nhau. Người thi chạy là M. C. W. Hart, là một người chạy giỏi có tiếng xưa nay, còn ngựa tên là Big Ben, do một người dân kê nước Anh tên là Arthur Nightingall cưỡi. Thi chạy trong sáu ngày, bên nào chạy được hơn, thì được thưởng 800 livres.

Mỗi ngày cứ chạy mười giờ muốn chạy muốn đi tùy-ý.

Hết ngày thứ nhất M. Hart năm nay 59 tuổi đi được 123 kilomètres 893, mà ngựa đi được 109 kilomètres 80. Chẳng biết hết sáu ngày kết cục ra làm sao, nhưng cứ ngày hôm ấy người chạy hơn ngựa vậy.

NGƯỜI HOA-KỲ MUỐN PHÁ CÁI MỐT ĐEO CỔ CỒN

Hiện nay ở Hoa-kỳ có một cái hội đương ra công phá cái mốt đeo cổ cồn. Hội ấy do bác-sĩ Schenkel chủ-trương, Bác-sĩ và hội ấy nói rằng cổ cồn che kín cổ, làm cho ánh sáng không chiếu được vào cổ người ta, mà cổ lại là chỗ thân thể cần có ánh sáng lắm. Cái hội ấy riêng ở Bắc-mỹ-châu, có tới ba triệu hội-viên.

Người ta nói cái mốt cổ cồn là do người Hoa-kỳ xướng lên trong năm 1819, nay lại do người Hoa-kỳ phá đi, đó cũng là một việc đáng buồn cười vậy.

VĂN UYỂN

Trông trăng rằm tháng tám

Tối rằm tháng tám trông trăng,
Bản tin ướm hỏi chị Hằng đôi câu:
Rập danh biện mặt cõi trần,
Kết làm bạn đến bạc đầu cùng nhau.
Hỏi rằng đã nhận lời đâu,
Hay là lựa khúc hảo-cầu chưa xong.
Để cho nhau dốc một lòng,
Dẫu rằng tát cạn bể Đông khó gì,
Cứ rằng « chỉ ở vu qui »,
Ai ai cũng có một thì xuân xanh.
Có duyên gặp gỡ thinh-linh,
Trăng già xe thử hai mình lối trăng?
Nhân duyên trong sợi xích thằng,
Đôi ta hãy cố dùng dằng đợi nhau.
Tình thâm xem bằng bể sâu,
Tấm son vằng vặc như màu trăng thu.
Người yểu-điệu khách phong-lưu,
Quyết rằng cho bõ công-phu đợi chờ.
Trời cho thì cũng có cơ,
Nhân duyên đằm thắm từ giờ trở đi,
Mai an khoa-bảng cập thì,
Vinh qui cùng buổi vu qui một ngày.
Bõ công ao ước bấy nay,
Bõ công ngồi tựa đêm chầy trông trăng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Ngoạn cảnh Sầm-sơn

Ngang dọc Sầm sơn mấy giẫy lầu,
Đố ai vẽ được cảnh này đâu,
Sườn non ẩp ánh trời vàng mật,
Chân nấi lô xô đá bạc đầu.
Mà lit ngoài khơi buồm thuận cánh,
Lập lờ trong cửa lưới buông câu.
Chỉnh niềm u ẩn người tri-kỷ,
Vàng đá khuyên ai cứ một màu.

Hai bên non nước giữa đài lâu,
Cảnh ấy tỏ nên bởi tự đâu?
Xanh biếc ngoài khơi thuyền thuận gió
Đỏ lòm góc núi thỏ ngang đầu. (cánh
Dọc ngang làn sóng người chờ sóng,
Lấp loáng hàng câu kẻ đợi câu.
Thấy cảnh lại thêm mà nhớ cảnh.
Khuyến ai sơn sắt chớ phai màu.

V.-B.-K. sao lục.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 32 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ năm 25 Septembre 1924
S. Gérard

Âm-lịch

27 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Bính-ngọ.
Sinh Thủy, Sao Sâm, Trực Thu
Kị : Tác-tạo.
Nên : Tế-tự, Hộ-trúc.
Mã-thiên

Giá thóc gạo :

Gạo hàng nhất, một tạ		11 40
— nhì	—	10 65
— ba,	—	10 20
Thóc,	—	6 35
Bắp ngô,	—	6 40

Giá học. Kể từ ngày 24 Septembre 1924, giá học ở kho Nhà-nước định là 10 $. 08.

Tin đường sá. — Đường Phủ-lạng-thương đi Cầu-rỗ, Lục-liêu, Bố-hạ, Nhã-nam và đường Kép đi Bố-hạ thì nay đã sửa lại rồi, bắt cứ xe gì đi cũng được.

Còn như đường Lục-liêu thì đang sửa, chừng tám hôm nữa mới đi được.

Đường sang Long-châu. — Vì trận lụt trong tháng tám tây mới rồi mà đường sang Long-châu bị hỏng mất một cái cầu. Nay cần ₹y phải chữa lại thì từ 25 septembre đến 25 octobre này, đường Long-châu sang Nam-quan ô kilomètre 13 không đi được. Vậy xe ô-tô trong khi ấy không thể đi thẳng từ Lạng-sơn sang Long-châu hoặc từ Long-châu sang Lạng sơn được.

Những hiệu vận-tải ô-tô Delair vẫn chở hành-khách và đồ hàng-lý như thường.

Điện-tín quan Toàn-quyền đáp lại phi-tướng xứ Argentine. — Quan Toàn-quyền có điện cho quan Đốc-lý Hanoi bức điện tín sau này đáp lại bức điện-tín của phi tướng Pedro Zanni đã đến ngài trong lúc từ-biệt Đông-dương :

« Nhờ ngài nói cùng quan thiếu-tá Zanni rằng tôi rất lấy làm cảm-động về những lời cảm tạ trong bức điện tín của thiên-tá sang hôm nay và nhờ ngài thay lời tôi và cả Đông-pháp chúc phi tướng lên đường bay trọn cái cuộc bay hiểm-hách này ».

Hội-đồng thành phố. — Trong kỳ hội-đồng thành phố vừa rồi, hội-đồng đã bàn những việc sau này :

Tiền trợ-cấp. — Hội-đồng cấp cho M. Vincent 300 đồng để nuôi con M. Montéty, vì ngày xưa M. Montéty có làm với thành-phố.

Tiền đèn. — M. Thibaudat là tiên thầm ủy viên của hội-đồng có đọc cái sổ những hội làm phúc cùng những nhà nào vì tiền tạp nhiễu điện mà được giảm, đại-khái như hội nhạc Tây, công-ty Ucia tiêu thụ đến hơn 40.000 kwats, nhà khách sạn Métropole, nhà ga, nhà thương, trại binh, văn vân. Hội-đồng đều ưng thuận cả.

Việc xây bè cho các phố. — Bẩ biết bao nhiêu lần trong báo này đã tỏ thân về nỗi bè ở các phố Hanoi rất là bẩn-thỉu, chỗ lồi chỗ lõm không có gạch xây, những lúc mưa lội không rất gớm chết. Bẩn này mới được quan Đốc-lý mới lưu tâm đến việc ấy, nên đã đem bàn tại Hội-đồng thì Hội-đồng định kịp xây bè ở trong các phố này trước :

Phố lớn : Hàng Bông, hàng Gai, hàng Đào, hàng Ngang.

Phố tây : Đường Gambetta, từ phố Ga-lăng đến phố Bờ-ẹ-khâm ; phố Ga-lăng, từ đốc hàng Kèn đến đường Gambetta ; hàng Bông thợ nhuộm, từ đường Gambetta đến Tòa án.

Điều lệ linh trưng. — Những sổ điều-lệ định việc linh trưng các sổ sách, bút mực, đá, gạch, vôi, cát, tre, văn văn, cho thành-phố thi Hội-đồng ưng thuận cả.

Việc nhượng đất. — Việc sở công-sản thuộc-địa nhượng cho thành-phố một khu đất ở cửa Quan-thánh-phố mỗi thước 1 đồng thì hội-đồng tăng lên 2 đồng một thước.

Việc trợ cấp. — Ng-thị-Điểu, ngày xưa chồng làm cu-li đi bắt chó chạy rông ở thành-phố bị chó dại cắn chết, nay xin thành phố trợ cấp cho một số tiền. Hội-đồng cho 150 đồng.

Thuế hồi hè đình đám. — Các khoản thuế này như đặt chỗ, đánh trống ở trong nhà, ở ngoài đường, ở chùa chiền, đền miếu thì vẫn chưa định xong.

Xà-phòng **THIBAUD**

làm bằng nước hoa Cologne

0 $ 15 một bánh

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hà-nội

Mấy cuộc đánh số lớn. — Quan Thống-sứ vừa ký nghị-định cho phép mở hai cuộc đánh số lớn, một là cuộc của hội trông nom việc dựng kỷ-niệm đài cho các chiến-sĩ trận-vong, hai là cuộc của hội Quốc-công bội tinh. Hai điều nghị-định ấy tóm lược như sau này :

Đài kỷ-niệm chiến-sĩ trận-vong. — Hội dựng Đài kỷ niệm các chiến-sĩ trận-vong ở Hanoi được phép mở mấy cuộc đánh số lấy tiền phụ thêm vào các khoản chi phí về việc dựng đài kỷ-niệm.

Số vé được phát hành là tám vạn cái (80.000) mỗi cái bán một đồng, và chỉ được phép phát hành tại địa-phận Bắc-kỳ thôi. Nếu hội muốn phát hành trong các xứ khác trong Đông-dương thì phải xin phép các quan thủ hiến các xứ ấy.

Số vé được giải lĩnh tiền, định là một trăm mười tám (118) chia ra như sau này :

1 giải	10.000 $. . . .	10.000 $ 00
2 —	5.000	10.000 00
5 —	1.000	5.000 00
10 —	500	5.000 00
100 —	100	10.000 00
	Cộng là.	40.000 00

Tiền chi phí về việc số số này như là in vé, giấy cáo bạch, hoa hồng cho người bán, v. v. thì tính vào cuộc số số chịu mà không được quá số 5.000 đồng.

Việc mở số này sẽ giao cho một hội đồng trông nom có :

Quan Đốc-lý Hanoi làm chủ-tọa ; quan phó cai-trị Tuales đại-biểu quan Thống-sứ, MM. Gallacy đại-biểu quan chánh ngân-khố ; Hoàng-trọng-Phu, tổng-đốc Hà-đông, Szymanski quản-lý Đông-dương ngân hàng, làm hội-viên.

Sổ số định vào ngày 1er avril 1925 tại phòng Hội-đồng tòa Đốc-lý. Những số trúng giải sẽ đăng vào các nhật trình và yết-thị cùng là đăng vào các quan báo Tây-Nam cho công chúng biết.

Hạn trong 6 tháng sau khi sổ số, mà các giải được không ai người lĩnh thì sẽ sung vào quĩ của hội dựng đài kỷ-niệm.

Quân công bội-tinh. — Hội Quân công bội-tinh (médaille militaire) chi hội thứ 19 được phép đặc-cách một cuộc sổ số lấy tiền cho hội. Số vé được phát hành là 15.000, mỗi vé bán 1$00 ; nếu muốn phát hành tại các xứ khác ở Đông-pháp thì phải xin phép các quan thủ-hiến các xứ ấy.

Số giải được lĩnh tiền, định là 42 số chia như sau này :

1 giải	3.000 $. . . .	3.000 $ 00
1 —	1.000	1.000 00
2 —	500	1.000 00
3 —	100	300 00
35 —	20	700 00
	Cộng là.	6.000 00

Đến ngày lễ avril thì sổ số do hội-đồng Quân công bội-tinh trông nom và do quan Đốc-lý Hanoi kiểm-soát.

Nếu ngày sổ số cần phải hoãn lại thì sẽ được phép hoãn lại về sau. Những số được giải sẽ đăng vào nhật trình và yết thị cho công chúng biết.

Hạn trong một năm, kể từ ngày sổ số mà những số được giải không có người đòi thì sẽ cho hết được quyền.

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản báo nhận được của Mlle Minh ở Pnom-penh (Cao-miên) gửi về quyên giúp các dân bị lụt ở Bắc-kỳ là một số tiền là : 2 $ 00

Những số tiền bản báo đã nhận được trước . . . 336 15

Tổng cộng. 338 $ 15

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay, tòa án Đại-hình xử những việc sau này :

Chiều hôm 7 tháng 6 năm 1924, một bọn cu-ly Khách, làm ở xưởng làm giấy ở Bạn-Pang thuộc về đạo quan binh thứ ba, ăn cơm với nhau ở nhà dưới. Bấy giờ có một lũ trẻ con đùa nghịch ở trên gác làm bọt xuống bàn bọn cu-ly ấy đương ăn cơm ; vì sàn gác làm bằng tre. Trong bọn cu-ly có tên Ne-lao-Sinh kêu rầm lên và dọa đùa rằng nếu không xuống dưới nhà mà nghịch thì lên ấy lấy đao đâm qua sàn xác vào cả lũ trẻ con ấy ngay. Tên ấy dọa đùa như thế chứ không có bụng đe nào. Nhưng tên Si-a-n-Gi ở gác xuống sinh sự làm ra chuyện to. Vì thế mà hai bên cãi cọ nhau, rồi bỗng nhiên tên Si-sin-Gi vớ lấy một đoạn tre đánh vào mồm tên cu-ly ấy một cái đau quá gục xuống bàn ăn. Thế mà nó lại còn đánh một cái rất mạnh vào gáy nữa đau lắm, nên tên cu-ly ngã quay ra đấy ngất đi, đến sáng hôm sau thì chết.

Tên can phạm tuổi tội cả, nhưng nó khai vì lúc bấy giờ say rượu để cho nhẹ tội đi. Xét ra nó cũng không cố ý sát tên cu-ly ấy, nó lỡ đánh mạnh quá chẳng may chết mà thôi.

Tên phạm chưa can án nào giờ.

Tòa xét xong tuyên án phạt tên Si-sin-Gi 3 năm tù.

XE Ô-TÔ BÁN

Một cái xe MATHIS 10 mã-lực, 4 chỗ ngồi, mới chạy lơn 11.000 kilom. Hỏi tại M. le Commandant Delean à Đáp-cầu.

Một cái xe BERLIET, 16 mã-lực, máy chạy còn tốt, phải thay accus.

Một cái xe FORD, cũ bán rẻ 400 $ 00

Hỏi tại bản-quán

Bán một cái xe pousse-pousse bánh caoutchouc, còn tốt, **120 $.**

Hỏi tại bản-quán

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Ngạch Học chính. — Các cụ học sinh trường nam Sư-phạm có tên sau này được bổ giáo-học kể từ ngày 1er septembre 1924 trở đi :

Bổ giáo-học hạng tám :

M Vũ-văn-Phương, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm.

Bổ giáo học tập sự :

MM Phùng-đình-Tín, có bằng Thành chung về ban Sư-phạm, và bằng tiểu-học cao-đẳng tây.

Vũ-văn-Sinh, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm và bằng tiểu-học Tây.

Dương-miậu-Ngọc, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm.

Các học-sinh trường nữ Sư-phạm có tên sau này được bổ giáo-học kể từ ngày 1er septembre 1924 trở đi.

Bổ giáo-học hạng tám :

Melles Hoàng-thị-Nga, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm bằng tiểu-học Tây và bằng tiểu-học Cao-đẳng tây.

Ngô-thị-Loan, có bằng Thành chung về ban Sư-phạm.

Bổ giáo-học tập sự :

Melles An-thị-Ký, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm, bằng tiểu-học Cao-đẳng tây.

Trần-thị-Các, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm, bằng Tiểu-học tây và bằng tiểu-học Cao-đẳng tây.

Ng thị-thi, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm, và bằng tiểu-học Cao-đẳng tây.

Đoàn-thị-Đam, có bằng Thành-chung về ban Sư-phạm và bằng tiểu học Cao đẳng tây.

Các học-sinh trường nam Sư-phạm có tên sau này đều mông bổ trợ-giáo kể từ ngày 1er septembre 1924 trở đi :

Bổ trợ-giáo thực-thụ hạng tám :

M. Phạm-viết-Quí có bằng Sơ-học Pháp-Việt và đã đỗ tốt nghiệp trường nam Sư-phạm.

Bổ trợ-giáo tập sự :

MM. Vũ-Trang, Trần-v-Kiểu, Tiêu-quang-Cầu, Ng-trọng-Dzinh, có bằng Sơ-học Pháp-Việt và đã ứng tuyển kỳ thi trường nam Sư-phạm.

M. Ng-văn-Cay, có bằng Sơ-học Pháp-Việt. được bổ trợ-giáo tập-sự.

M. Ng xuân-Minh, quản làng Hoài-viễn, chân Cao-lộc (Lạng-sơn, mộng bổ làm phụ-tá trong ngạch Học hính, lương mỗi tháng 15 $ 00

M. Diêu-quang-Luyện trợ-giáo tập-sự ở Bình-liêu (Hải-ninh) được từ chức.

Việc cứu giúp các miền bị lụt. — Bản quán tiếp được bài sau này :

Tôi vừa tiếp được một bức thư, đề Saigon ngày 13 septembre 1924 gửi đến cho tôi nói rằng : « Tôi có gửi ra cho ông một cái mandat 50 đồng bạc để quyên cho người bị lụt. Mandat ấy số 73 và không có tên người gửi văn văn ». Cái thư ấy cũng không ký tên. Vậy tôi phải dùng báo-chương gửi lời cho ông nào có lòng quí báu ấy biết rằng : tôi không tiếp nhận được cái mandat nào không có tên người gửi. Trước mấy hôm nay tôi có nhận được một cái mandat télégraphique 50 đồng bạc của ông Phan-huy Chương gửi ra, mà tôi không xem số mandat tôi chỉ xem số cái điện-tín đề cái mandat ấy, là số 603. Tôi vội vàng điện tín về cảm ơn. Sau tiếp được điện-tín của sở bưu-chính giả lời cho tôi biết rằng : không tìm thấy ông Phan-huy Chương. Bởi vậy tôi phải đăng mấy lời cảm ơn vào các nhật báo quốc ngữ rồi.

Vậy tôi xin giả lời vào báo để ông xét xem cái mandat đề tên người gửi là Phan-huy-Chương ở đâu ? Nếu không phải thì xin ông hỏi lại sở Điện-báo.

Lời cảm ơn

Có một ông quan ban thân tôi giao tôi một món tiền 30 đồng bạc quyên về việc nước lụt, song dặn tôi rằng không được biên qui tính cao-danh là gì, vào sổ quyên, chỉ biên là một người vô danh. Ông thật là thì ân không cầu báo, làm phúc tay phải mà không cho tay trái biết, đáng kính đáng trọng lắm thay. Vậy tôi xin thay mặt hội-đồng cứu-tế và các nơi bị lụt mà cảm ơn tấm lòng trọng nghĩa của ông. Ước ao trong nước được nhiều người nối theo gương sáng ông.

Một việc nghĩa cử đáng khen

Nhân đọng-bào trong ba tỉnh Bắc-ninh, Hưng-yên và Hải-dương bị nạn thủy tai, hội-đồng cứu-tế ở tỉnh tôi, vì có ông Ng-duy-N ở chủ-nhiệm tạp chí Hữu-thanh giới thiệu mà được các ông ở các chi hội Nông-Công-Thương Tương-tế Tourane sẵn lòng ủng hộ số quyên giúp, thì thật là một việc nghĩa cử đáng khen lắm. M ng-rằng các ông ở các quí chi-hội ấy biết lòng cổ-động quyên giúp cho, thì không những trọn vẹn cái nghĩa-vụ đối với chúng-tộc với xã-hội mà thôi, mà cái chủ-nghĩa « Tương-tế » của hội các ông lại càng vẻ-vang rực-rỡ lắm nữa.

Vậy từ nay ông Ưng Hi, hội-trưởng chi hội Tourane và ông Phan-văn-Vi hội-trưởng chi hội Phan-rang được thay quyền hội-đồng cứu-tế ở ông tôi mà quyền trong ba tỉnh ấy.

Hội-đồng cứu-tế, hội-trưởng Lê-trung-Ngọc.

Tổng-đốc, Thượng-thẩm viện, Hanoi

Quan án Chú tạ-thế — Quan án Nguyễn-đình-Chú vừa tạ thế ngày hôm qua tại nhà ở hàng Quạt, đến sáng mai thì cất đám. Vậy xin có lời v ếng ngài và phân ưu cùng quí quyến.

Người bút sắt. — Bỏ là tên một cuốn văn Nam-kỳ của ông Đầu-nam Trần-huy-Liệu soạn, ông Lâm-hiệp chân ấn-hành, giá bán 0 $ 20 một cuốn.

Cuốn sách này cái thể tài và nội-dung cũng tương tự như một tập tạp-chí, nghĩa là cũng đủ các thứ văn, như xã-thuyết, thời-bình, văn-uyển và tiểu-thuyết, văn văn, xuất bản không có định kỳ, nhưng từ nay sẽ tiếp tục ấn-hành để cống-hiến các độc-giả.

Cuốn văn này xuất-sản ở trong văn-giới Nam-kỳ cũng khá gọi là một áng văn-chương có đặc-sắc, vì tác-giả đã k éo dùng cái *ngòi bút sắt* mà luyện nên những lời văn cứng cát vậy. Bản-quán xin vui lòng giới-thiệu cùng độc-giả chư-tôn.

Hội Khai-trí tiến-đức. — Tiệc tháng kỳ này, đã định vào ngày chủ-nhật 28 septembre gà mỗi vị là 2 $ 00. Ngài nào muốn dự tiệc cùng là mang gia-quyến và mời khách đến dự tiệc ấy thì xin biên tên vào sổ thông-dịch mang đến nhà, hay là đến nhà công-quán biên tên cũng được.

Tiệc xong có mở một cuộc thi đánh cờ, bởi hội có treo giải thưởng. Ngài nào bắt kỳ cờ chăn hội hay không cũng được vào giờ giải hoặc phá giải.

Ngài nào muốn giờ giải hay phá giải, xin từ nay đến 5 giờ chiều hôm 28 đến nhà hội-quán biên tên vào sổ.

Hội-đồng nhà công-quán hội Khai trí tiến-đức.

Tường lục — M. Hoàng-văn-Cối, bếp khỏ xanh số 1755 tại Hải-dương và M. Ng cao-Bảm, thành-bằng Vân-hồi, phủ Ninh-giang (Hải-dương) đến được cấp mỗi người một đạo tường lục, vì đã có công đuổi đám cướp đêm 26 rạng 27 août 1924.

Đấu giá thầu bà tài thư. — Sáng hôm qua, 7 rời 9 giờ, tại sở Bưu-điện đấu giá thầu sáu nghìn cái bì gai để tải tư.

Việc thầu đáng giá là 4.000 $ 00
M. Daurelle bỏ 4.20 0 $ 00
được tạm thầu.

Các tin vật — Cô Ng thị-Phú buôn bán ở phố Đồ-hữu-Vị viện tên Phan và tên Thăng bị tin mất 65 $ trốn đi mất.

— Trần-v-Tôn thừa-phái ở sở Kiểm-soát Tài-chính bị bắt được quả tang ăn cắp một hộp cà phê của hiệu Tây, đã phải giải vào tòa án.

— Ngô-trọng-Linh và Đoàn-quang-Minh cùng làm khán hộ ở nhà thương, bị ngờ là ăn cắp 30 đồng bạc của một người khán-hộ khác là Ng tư-Huy. Đều phải bắt vào sở Cảm, hỏi xong đã được tạm tha.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu **Con Gà**, *chưa cuốn ra cuốn rồi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, thơm cách tinh-vi. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rạo cổ, không nhức đầu. Thử mới biết thực.*

1697

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montéro

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

Mỗi ngày uống hai viên, chừng 8 viên, chữa 1 viên, trước bữa ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án. — Phiên tòa Trùng-trị ngày thứ hai 22 Septembre 1924 xử những việc sau này :

Đặng-v-Rao 4 tháng tù, Ng-v-Nuôi hai tháng và Phạm-v-Tiếu 1 tháng về việc ăn trộm gỗ ; Đặng-đức-Cảnh sáu tháng tù, Vũ-văn-Tư và Ngô-v-Tuệ mỗi tên ba tháng về việc ăn trộm than ; Đinh-như-Hách lĩnh xử vắng mặt phải phạt tiền quan và 147 đồng tiền bồi thường về việc đốn cỗi ở rừng không có giấy phép ; Đinh-như-Cao tòa cũng xử vắng mặt phải phạt 100 quan và 147 đồng bồi thường về việc đốn cải lậu ; Đinh-như-Đề cũng can việc đốn cải lậu với tên Hách và Cao phải liên-đới với nhau mà nộp 210 đồng tiền thuế và tiền phạt mỗi chiếc thuyền chở cải là 15 đồng ; Vũ-v Thác vắng mặt tòa phạt 15 ngày tù, 100 quan và 78 đồng tiền thuế về việc lừa đối sở Kiểm-lâm trong khi chở các thứ lâm sản ; Ng-v-Khanh và Vũ-v-Châm mỗi tên phải phạt 100 quan và 4 p. 40 tiền thuế và Trần-v-Hoan 100 quan và 5 p. 90 tiền thuế về việc làm rừng không có giấy phép.

Của ăn trộm. — Hai tháng mười đỏ 30 kilos và 1 bao đường cát độ 5 kilos của quản gian phi thấy đựng bỏ ở đường cái đã tám ngày nay không có ai nhận thì cho đưa vào nhà làm phúc.

Lời cảm ơn. — Xin có lời trân trọng kính tạ các ông, các bà và thân-hữu, cố-hữu có lòng thương gửi thư-tín chia buồn và đi đưa đám Nội-tướng tôi ngày 2 septembre vừa rồi. Trong lúc tang gia bối rối, có điều gì sơ-suất xin miễn trách cho.

M. Nam-Tân và đồng-gia bái tạ.

HÀ-ĐÔNG

Việc lập học-đường ở làng An-trạng. — Các nhà có con em đến tuổi đi học ở làng An-trạng, huyện Chương-mỹ, hiện nay đương khao-khát về sự lập trường học ở làng ấy không biết nói sao cho cùng. Chẳng phải ai ai cũng nhiều người lắm còn nhớ rằng độ trước tờ báo này đã từng thuật rõ-ràng việc nhà-nước trợ cấp cho làng ấy một số tiền khá to, và dân làng ấy cũng đã bàn mấy ngôi hương-mục được một số tiền khá-khá nữa để góp vào việc lập học-đường cho con em trong làng học tập. Ngay độ ấy sĩ cũng trồng, chẳng ra thì đến năm sau là cùng, cả ở vườn Cấm cạnh đình làng An-trạng sẽ nguy-nga dựng nên một trường đẹp mới-mẻ đẹp-đẽ. Thế mà tự bấy đến nay, công quĩ ung cấp tiền cho rồi, dân làng đã thu tiền nộp quan rồi, mà chỗ vườn Cấm đó vẫn y-nguyên là vườn Cấm, chưa thấy rục-rịch chi đến sự lập nhà trường cả. Cả đến con đường đắp đó định trích số một trăm bạc còn thừa trong khoản bán hương-mục nói trên kia, để đắp nối với đường quan-báo vào nơi vườn Cấm là nơi định lập trường học sau này, cũng chưa thấy đả-động chi đến ! Các phụ-mẫu học-sinh ở làng đó liệu may đương lấy làm phân-vân về sự cho con đi học lắm, vì giá lập xong trường học ở làng, có hai ba lớp, có thầy dạng-dẫn học-thức về dạy, thì tiện-lợi cho con trẻ biết nhường nào, cha mẹ ưa đỡ tốn-kém phiền phí về sự tiêu lưng gạo bị cho con đi cầu học ở nơi xa, hay cầu thầy — mà cầu được người thầy gọi là có tư-cách, có học-thức đương buổi bây giờ cho khỏi hại đến con-trẻ lại tốn không phải là việc dễ — về học tạm-bợ cho qua ngày tháng, vừa khỏi ngại-ngùng về đường đúc-dục tri-đức của con trẻ sau này. Vậy chẳng hay cái trường ấy bao giờ mới được lập ? Các con trẻ và cha mẹ con trẻ miền đó đương cất đầu nghền cổ trông-ngóng kia !...

HẢI-DƯƠNG

Bàu sử một chân thương-mại nghị viên tại Hội-đồng tư vấn. — Đến ngày 25 octobre 1924 thì tại Hội-đồng sẽ bàu cử một chân nghị-viên đại biểu cho các nhà có món hàng tại Hội-đồng tư vấn Bắc-kỳ thay cho M. Vũ-văn-Định tạ thế.

NINH-GIANG

Hội đèn Chanh. — Hội đèn Chanh kỳ tháng tám năm nay không được vui-vẻ và đông đúc như mọi năm, vì vừa mới lụt-lội xong, đường lối đi lại khó-khăn quá, thế mà tàn thấy mấy hôm nay khách lên xuống chuyến nào cũng vỡ số người. Người đi lễ bái đến Ninh-giang không những ngại vì đường lối khó đi lại và tốn phí tổn kém.....

Hai câu chuyện buồn cười :

1° Nhiều người nói thành năm nay ngài đi lắm, vì số con đông đàn ông nhiều hơn đàn bà !

2° Có ba cô con gái độ mười tám hai mươi, lịch sự lắm, mấy hôm nay chăm chỉ tập nấu-bong, chỉ lo rằng không biết rồi ra có được đeo số linh hay không !

NGÂN-SƠN (Bắc-kạn)

Sự học miền này. — Nói đến sự học miền này thì thực là chán quá ! Học-trò được giảm bớt đưa bé con toán Ngải với Nùng, một ngày học mười ngày nghỉ. Một thoi rất lệ là anh đi học em ở nhà. Có khi anh học một mai tháng, anh thôi, em kế. Dù nhà có hai ba anh em chăng nữa, k ông khi nào cha mẹ cho đi học cả, vì công-việc nhà có phần quan trọng hơn ! Mới hôm trước cha dẫn con đến trường xin vào học — sáng mai đã ra hỏi thầy giáo rằng : sao ông không lấy con tôi, nó chưa biết một câu tiếng Tây nào cả. Dù ông thầy có phân-trần, đúng mực đến đâu, họ cũng chẳng tin nào, cứ một mực : thầy ghét con tôi, tôi biết rồi, thôi.... Ôi, một hôm mà biết chữ « Tây » thường có Thành !

Khổ nhất là cả trường học-trò không đứa nào biết nói một câu tiếng Kinh. Thường thường thầy để thừa cho thì giờ dạy tiếng Kinh nhưng ra khỏi cửa là cuốn thầy trả thầy, về lại về nhà sớm tối có ai nói đến, mà thực quả ra cũng chẳng ai biết nữa.

Thầy dạy chữ tây giảng nghĩa rõ ràng, bắt đọc từng vần, chắp từng cụm, nào có lớp đọc chung, nào đọc riêng từng người, đặt câu hỏi nhiều lại câu trả lời, tưởng thế là đặc sách. ai ngờ rất rục chỉ ôm cả lớp, vang cả tới ngày 2 septembre vừa rồi. Trong lúc tang gia bối rối, có điều gì sơ-suất xin miễn trách cho.

M. Nam-Tân và đồng-gia bái tạ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
HỘP VÀNG
đẹp mắt-xa.
10 năm kính
Mặt số rõ-ràng
và chữ đọc quang

Giá ..... 11 $ 50

Bán tại hiệu :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Dạy như vậy còn mong gì, mình muốn cho chúng hay chúng khá, bỏ công hết hơi mỗi cỗ, nhưng chúng không cần. Mình phạt nó cơm, mình gắt nó giỏi, nó ng l cho hàng c ủ-nhật, thậm chí hàng tháng, không phải là nói ngon vậy.

Nếu cứ chiều luật học mà thi-hành thì trong vòng một tháng chẳng còn đứa nào.

Quan trên vẫn sẵn lòng đối với sự học, nào sức học trò đến đáng, nào trách phạt bố mẹ, v v... Nương trần ngoài đồng ai coi, em ở nhà ai bế, chẳng những thế mà thôi, lại còn nghĩ ma cheo cưới hỏi, đám bụt (1) này, đám mo (2) nọ, thôi thì đã khoán.

Nghĩ cũng ngán thay mà buồn thay cho cảnh trượng ông thầy hữu công vô quả, chẳng kể các gì dĩ-trăng xe cát bể đông vậy. Tinh-hình sự học miền này là thế, ta phải cải cách ra sao, cho thích hợp với trình-độ phong tục trên này!

A...,Giáo-học Ngân-sơn lai cảo

THÁI-BÌNH (Quỳnh-côi)

Con gái mà sao hung tợn thế?

— Hôm 18 tháng này ở huyện Quỳnh cải về làng An-ấp thuộc tổng Tiêu-bá có xảy ra một việc như sau này:

Một nhà kia bố mẹ đi trẩy hội vắng, giao nhà cho một người con gái út cùng với người con nuôi, không biết vì cớ gì mà có con gái út ấy lại nhẫn giẻ vào mồm người con gái nuôi mà đánh chết. Sau lại lấy nước đổ vào đầu cho nước rồi trì bỏ là chết đuối để hàng xóm kéo đến cứu, nhưng khi hàng xóm kéo đến thì người con gái khốn nạn ấy đã chết rồi.

Hàng xóm hỏi vì cớ gì mà đứa con nuôi ấy chết thì tên ác kia bảo là nó đi vơ gạo chẳng may xảy chân mà chết. Nhưng bấy giờ hàng xóm cũng không tin, sau bèn bố mẹ đẻ đứa bé chết ấy cùng người lý-trưởng lên kể quan huyện về khám xét thì trong mình thấy n iều giẫn lắm. Quan huyện khám biên xong thì giao cho bên bố mẹ đẻ con chết ấy mang mai táng. Còn tên ác kia phải giải ngay về huyện.

Ng-hữu-Chước lai cảo

(1) Bụt: như tư ngải đồng bóng.
(2) Mo: là gọi phù thủy, thần này thường gọi là thầy tào

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mẫu hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào cũng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong tiệm hay trong vỉa. Vậy người đau cần phải nên lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mẫu phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt chóng thấy. Thuốc Mysol lại được một điều hương làm đau bụng, đau dạ đây. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, tất phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tốt. Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà nhất thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

thuốc MYSOL giá có 1 p.25 và thuốc thật PARAT giá có 1 p.10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế **GHASSAGNE** 59, rue Paul-Bert Hanoi
Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng thức dậy, chứng mỏi, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chế bởi một thứ cỏ khỏi bệnh.

Giá bán: 1 $ 20 một lọ

VIỆC TRUNG-KỲ

HÀ-TĨNH

Tấm lòng ái mộ. Ông Nguyễn-văn-Hoàn, tri huyện Hương-sơn, mới phụng chỉ đổi ra huyện Quảng-xương, tỉnh Thanh-hóa. Ngày 12 ta mới rồi ngài đã lên đường. Các hữu quan, khoa sắc và tổng lý lên huyện lị tiễn ngài đông lắm. Từ khi được tin ấy thì trong hai ai ai cũng lấy làm ngạc-ngùn và mến tiếc vô cùng. Các thân-sắc có cử một vị hữu quan đọc một bài chúc bằng chữ Hán ở trước cửa công-đường. Đại khái ngợi khen tài học và cái tinh-trị của ngài từ khi về tại-trị huyện này đã nhiều đức chính đáng nên ca tụng. Phố-giảng Tiêu-linh, bóng cam đường vừa rợp một phương; Xương-quận Thang châu, xe cao-tử bỗng xa nghìn dặm. Đọc độ một giờ lâu, thực biểu tỏ ra tấm lòng ái-mộ rất nồn đậm thắm. Kế đến tổng lý đọc một bài bằng quốc-ngữ, đại ý cũng tỏ lòng mến tiếc một vị quan phụ mẫu và mong sau này sẽ có ngày trùng lai, khiến cho nhân dân lại được trông nhờ ơn đức. Các quan phụ mẫu mà được dân ái mộ như thế thật cũng hiếm lắm thay!

TRƯỜNG NHÂN-TIÊN

Trường Nhân-tiên ở làng Thịnh-yên (3e quartier à Hanoï) gần nhà diêm có lời bá-cáo để phụ mẫn các học-sinh cùng là học-sinh bắt rằng bản trường nay đã chỉnh-đốn lại, có đủ 3 lớp:

Cours Elémentaire B; Cours Préparatoire A; Cours Enfantin.

Đến 1er Octobre này sẽ mở thêm một Cours Elémentaire A, vậy ai muốn xin vào học thì đem đơn đến M. Thành-xuân-Hưng, ở phố Bạch-mai, số 18, trước nhà mười gian.

Còn những lớp đã mở rồi thì có thứ năm đến tại trường xin, sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi, song phải có phụ mẫu học-sinh hay là người đỡ đầu đứng xin cho thì mới được.

Nhân-tiên trường lai cảo

4006

Giải nhất được 3.000 $

Kính trình các Qui-khách,

Kể từ 25-9-1924, nếu các ngài có lòng chiếu-cố đông giầy của bản-hiệu, giá số bạc từ 8$00 trở lên, bản-hiệu sẽ kính-tặng 1 số vé, để các ngài dự vào cuộc mở số (1) có các giải như sau này:

3.000 $ 1.500 $ 1.000 $ 500 $ 100 $ 50 $ 25 $

Kính-trình
NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẬN-THÀNH, Bottier
7, Rue des Caisses, Hanoi

(1) Bản-hiệu thỉnh-cầu các ngài, khi trúng số, lấy ra 30 phân để đưa vào tiền quyên giúp dân bị lụt. vậy các số vé của bản hiệu kính-tặng có ký tên và đóng dấu hiệu, ngày mở số, khi các ngài nhận được vé cũng tỏ. Xin xem cáo-bạch của bản-hiệu ở báo *Thực-nghiệp* và *Khai-hoa* hôm nay.

編正泰金
茶名子獅.

đầu việc mới có cần thứ chè ngon cần dùng một vang, chè hảo, chè gội, nước ta tiêu, à Âu-châu đã có mới bán cho công. Xin trình các quý-khách được biết cho.

Hàm tuy bán-hiệu có nhiều thứ chè, n kể như sau này:

• Tiêu-điều chứng	Chè Bạch-hà-quan
Thiết-la-hán	Ngọc-quan-âm
Trang-nguyên.	Trà chung
chứng	vương
Bạch-mao-ngân	Đại hồng đào
chứng	sơn y
Bạc-hiệt liên-tâm	Hồng-mai tiêu
bạc hiệt ô-long	chứng
Bạch hiệt hồng	Kỳ chẳng thấy
Tuyết bạch mẫu-	tiền
đơn	Tây-thi chẳng
	Bạch-hiệt quan-
	âm

KINH-TRÌNH

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480

2101

Bán một cái nhà gạch ở Nam-định, phố hàng Hiện, số 102, rộng 209 thước vuông. Hỏi phố Hàm-long, số 23, Hanoi. 4062

MỚI CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
Tập I, giá 0 $ 18
Bán ở khắp các hàng sách

LE DROIT PENAL A TRAVERS
L'Ancienne Législation chinoise
(ETUDE COMPARÉE SUR LE CODE GIA-LONG)
Par
PHAN-VĂN-TRƯỜNG
Docteur en Droit
Avocat à la Cour de Paris

Prix. . . . . 1 $ 00
Port recommandé 0.14

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN · NHỰT BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 3.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO,

Một năm	12 $ 00
Sáu tháng	6. 50
Ba tháng	3. 50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine)

Tòn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin tức xảy ra trong Đông Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

Rượu bổ-đào!
• TONIQUE TONKINOIS •
Có bổ chẳng chát hơn khoa của HOÀNG-THƯỜNG



Theo kinh tự-nhiên ta ra đây, chẳng khác như có mấy thứ thuốc về những bịnh là, là trẻ-con cho trẻ-con và người có tri khôn không ai có thể tin được.

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ khẻo nhầm lộ !!!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ về trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá hàn lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang kế (cột thứ tư bên này).

98 10

THỦY-HỬ

NGUYÊN-BỔ MỤC-ĐÍCH THUẬT

Các sư kêu rầm lên, ai nấy ôm áo mà chạy tán loạn. Vốn thủ-lợn chẳng không thể ngăn cấm được. *Lỗ-tri-thâm* lại chạy ra đuổi theo, quá nửa thiền-khách sợ hãi bỏ trốn.

Viên giám-tự không vào bạch với *Tri-chân trưởng-lão* nữa, tức-khắc gọi mọi người cầm gươm giáo lên, đem mấy trăm người, mỗi người cầm một cái côn, đầu cuốn khăn tay, cùng nhau đến đánh.

Lỗ-tri-thâm quát to lên một tiếng, chạy ngay vào trong phật-điện, thảo hai cái chân hương-án để làm khí-giới, rồi chạy ra đánh bọn tăng-đồ. Bọn tăng-đồ thấy hắn dữ tợi, đều cầm côn xua mà lui vào đường mái chùa.

Lỗ-tri-thâm hai tay cầm hai cái chân hương-án chạy đến, bọn tăng-đồ giơ côn lên để chống-cự lại. *Lỗ-tri-thâm* nổi giận, đánh vung tán-tán, đuổi mãi đến dưới pháp-đường.

Bỗng nghe tiếng *Tri-thâm trưởng-lão* quát to lên mà bảo rằng:

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Sao nhà-ngươi được vô-lễ như thế! Cha-chăng cũng thôi đi!

Bọn tăng-đồ hàng mấy chục người bị thương, trông thấy *Tri-chân trưởng-lão* đến, đều lui đi cả. *Lỗ-tri-thâm* thấy mọi người đều lui đi rồi, mới bỏ hai cái chân hương-án xuống mà nói với *Tri-chân trưởng-lão* rằng:

— Hạch sư-phụ! Xin sư-phụ chứng quá cho lỗi!

Bấy giờ *Lỗ-tri-thâm* rượu say mười phần, đã tỉnh được đến bảy tám. *Tri-chân trưởng-lão* nói:

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Nhà-ngươi làm khổ lão-tăng này! Lần trước nhà-ngươi say rượu, làm náo-động cả chùa, ta có báo tin cho *Triệu* viên-ngoại biết thì *Thiều* viên-ngoại đã viết thư đến xin lỗi cùng các tăng-đồ. Lần nay nhà-ngươi lại quá say mà làm loạn cả qui-tắc nhà chùa: Nào gẫy đổ đỉnh-tử, nào hủy-hoại hai pho tượng *Kim-cương*. Điều kỳ đã đành, nhà-ngươi lại ỏn đuổi đánh các sư, khiến cho các sư phải bỏ chạy tán loạn. Cái lội ấy nay há phải tầm-thường. *Ngũ-đài-sơn* đây là một nơi *Văn-thù bồ-tát đạo-trường*, khói hương thanh-tịnh, hàng nghìn năm nay, chẳng lẽ bây giờ lại để cho một tay nhà-ngươi làm nên ô-uế. Nhà-ngươi theo ta về nơi phương-trượng, ở đây mấy hôm, rồi ta sẽ tìm-xếp một chỗ cho nhà-ngươi đi.

Lỗ-tri-thâm theo *Tri-chân trưởng-lão* về nơi phương-trượng. *Tri-chân trưởng-lão* bảo các viên chức-sự đi gọi những thiền-khách trở về tăng-phòng. Các vị hòa-thượng bị thương, cũng đều về phòng yên nghỉ. Ngày hôm sau, *Tri-chân trưởng-lão* cùng viên thủ-tọa thương-nghị, thu xếp từ tiền, để cấp cho *Lỗ tri-thâm* đi ở nơi khác.

Tri chân trưởng lão nói:

— Ta nên viết thư cho *Triệu* viên-ngoại biết.

Nói xong, tức-khắc viết một phong thư sai người đến báo với *Triệu* viên-ngoại xem thư, có ý không bằng lòng, liền viết thư trả lời.

Trong thư nói:

— *Lỗ-tri thâm* trót giết đỗ đỉnh-tử và hủy-hoại pho tượng *Kim-cương* thì đã tội xin xuất tiền tu-bổ, còn *Lỗ-tri-thâm* thì tùy ý sư-phụ phát-khiển.

Tri-chân trưởng-lão tiếp được thư ấy, liền bảo người lấy năm mươi chiếc áo thâm, một đôi giầy gai và 10 lạng bạc, rồi vào trong tăng-phòng gọi *Lỗ-tri-thâm* ra.

Tri-chân trưởng-lão bảo rằng:

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Lần trước nhà-ngươi say rượu, làm náo-động cả chùa, ta đã khoan thứ cho; lần này nhà-ngươi lại nỡ rượu say, hủy-hoại tượng *Kim-cương*, giẫy đổ nơi đỉnh-tử, lại đuổi đánh các sư trong chùa, phiền nhiễu người bị thương. Cái tội ấy ấy không phải bé nhỏ. Ở đây là chỗ tu-hành thanh-tĩnh, mà nhà-ngươi cần-dỗ như-tử, còn ra thể nào. Nay ta nể *Triệu* viên-ngoại, cho nhà-ngươi một phong thư này sang đấy mà nương-nhờ, chứ không sao để nhà-ngươi ở đây được. Ta có bốn câu kệ dọc cho nhà-ngươi nghe, để nhà ngươi nhớ lấy mà sau nay chiêm-nghiệm.

Lỗ tri-thâm nói:

— Bạch sư-phụ! Cứng hay sư-phụ bảo con đi đâu bây giờ? Hôn câu kệ thế nào, xin sư phụ đọc cho nghe.

HỒI THỨ IV

Lại nói chuyện *Tri-chân trưởng-lão* bảy giờ bảo *Lỗ-tri-thâm* rằng:

— *Lỗ-tri-thâm* kia! Ta quyết không sao để cho nhà-ngươi ở chốn này được! Ta có một người sư-đệ tu ở chùa *Đại-tuông-quốc* tại *Đông-kinh*, tên gọi *Tri-thanh thiền-sư*. Ta cho nhà-ngươi một phong thư này, để nhà-ngươi tìm sang đấy mà nương thân. Ta lại có bốn câu kệ dọc cho nghe, nhà-ngươi nên nhớ lấy để sau này chiêm-nghiệm.

Lỗ-tri-thâm quì xuống đất mà bạch rằng:

— Bạch sư phụ! Xin sư phụ đọc cho nghe.

Tri-chân-trưởng-lão đọc:

« *Gặp tăng thì dấy,*
« *Gặp núi thì phục* (1).
« *Gặp bãi thì qua,*
« *Gặp sông thì đứng.* »

Lỗ-tri-thâm nghe xong bốn câu kệ, suy lấy *Tri-chân trưởng-lão*, rồi giật phong thư vào trong mình, xách gói, cuí chào các sư trong chùa, rồi lăng-thẳng ở trên *Ngũ-đài-sơn* đi xuống.

Đi đến nửa người thợ rèn, ngồi nghỉ lại dây, để dọi hàn-thiên nào cả, chỉ một mực ở nhà trọ mà thôi. Giữa bụn ngày cứ nghiễm-nhiên ngồi trong các tửu-quán uống rượu.

Một hôm, *Lỗ-tri-thâm* vừa đi vừa mắt nhìn xuống hiếc non xanh, không ngờ trời đã gần tối. Chiếc thân dặm trường, khó tìm chỗ trọ.

Lại đi độ hai ba mươi dặm nữa, trèo qua cái cầu, ngẳng trông ở phía xa xa, bóng cây lô-mô, thấy có một tòa trang-viện, mà phía sau tăng-trang điệp-điệp, toàn là giải núi non-bộ.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Ta phải vào đây xin ngủ trọ mới được!

(Còn nữa)

(1) Chữ « Phục » đây nghĩa là phục. Có chiếu bản in lầm thành chữ « Phú » là giàu. Vô tình thường hay dịch sai.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

BÌNH LIỆT KHÍ

Cách trị bịnh mạnh bằng thuốc hít

GINA-T. SINOUSINE

HÃNG CHẾ Ở Paris, rue de Grenelle, 49

LỠ ĐAU CHÂN

NGỪA LỞ CÔNG CÁC BỆNH NGOÀI DA

DÙNG THUỐC MỠ

FLORENTINE



Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol

chất : Salol

và chất : Uroformine

Giá 1$40 một hộp

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT DÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Thuốc đúng, thuốc viên

Trị rất mau chóng, hiệu nghiệm cũng một thứ thuốc.

Gởi mẫu thử cho các nhà bào-chế

Nhà chế thuốc LACROIX, 20-26, Rue Philippe de Girard — PARIS

Ai muốn chữa bệnh lậu sùng các bệnh tiểu-tiện

Nên dùng thuốc

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà nội

hiệu bào chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dày, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG : *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lần pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi



Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu khi huyết suy yếu, thân-thể mỏi mệt, gầy còm, hay ói kém huyết sinh ra rạo hồi, làm cho họa ho vất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này cả nội-dùng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

Thuốc thut PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điển ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho suyễn đã 20 năm, thân-thể suy nhược, uống đã nhiều thuốc, dần dần có thấy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phải tật May lỏi xem quảng cáo thấy hiệu « Tam-Tinh Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hộp mỗi hộp 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán tất tần tật giờ rang.

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lẻ cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Hải-phòng và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khách Haiphong

số 78, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

THUỐC LÁU (SANTAL MONAL)

Nhiều người có tưởng bệnh khí hư không cần phải chữa, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh nặng khỏi khiến khi bị bệnh thì người ta thấy bệnh nặng thì chữa, mà khi đã nặng thì chữa không khỏi. Bệnh khí hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn : sưng bộ quang mà sinh ra đi đi tiểu luôn ; sưng khắp bộ thân thể mà làm cho người hoài sức, mất ăn mất ngủ, tiêu hóa. Những chứng bệnh sưng sưng lên mà làm đến tuyệt nan cũng có thể. Các bệnh ấy làm cho đàn bà không thể có thai được. Các quan trong ở đã công nhận thuốc *Santal monal* là một thứ thuốc rất cần thiết các nhà thương ở Thế-giới này đã dùng khắp cả. Thuốc này chữa bệnh khí hư khi thuốc đã thấm thía, thấy đau lại thành khỏi được những nỗi khó nhất và làm cho thân thể thành ra xanh, trên nghĩ cũng nên thử.



Ở các hàng bào chế tự tiện gì bán cả.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại:

Hiệu Bào-chế.

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

---

có thể kiếm được, **500.000 quan**

bằng 40 quan

Panama có rút số

Mỗi năm một số mấy lần

Ngày 15 Février, 15 Mai và 15 octobre Novembre

Tiền về cho lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Gửi danh hiệu anh ở và tiền mua kỳ sẽ là 10 quan đến

Comptoir Colonial de Crédit à Marseille, 126, Boulevard Périer

---

CAO-BẠCH

Quý-khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi ; Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý-khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự : không xe nào tốt đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô



GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL-BERT, HANOI



Đèn thắp có thể chịu được bão, khung ngoài tráng thiếc, thông-phong dầy, bấc vặn ra vặn vào được, phao đựng dầu bằng đồng.

Mỗi chiếc : **32** quan.

Đèn thắp dầu hỏa và đèn thắp đặt đủ các kiểu.

CARTE POSTALE N° 40



ƯU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này tuy tên đã nổi tiếng trong thiên hạ cho đến cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết lắm cho bổ cho tỉ, bổ tang phủ, trị bịnh rất lắm cho đờn bà, thuốc đó Mỹ lắm hay đã thế giao tế không cần nói đông.

Ai ai cũng nói cũng đồng, phương là người tinh coi cũng đến tỉ hay là suy nhược. Thuốc đó có tính cay nồng, bổ cho tỉ cho thận, tuy là cay, bổ cho tỉ cho thận lắm cho cho người yếu đuối, tỉ suy hao, ho cảm mạo nên ngủ, rất hay cho người trẻng, trẻ con trong tỉ vì các bịnh đó đều dùng thuốc này Quina Laroche dùng.

Con nít người suy vì con gái lắm dùng lắm cũng đến bổ bổ khí lắm cho mình nặng, cũng như mấy người bị nước lắm đều nên dùng Quina Laroche.

Những người ốm ở ăn hay ai chậy nói dùng chẳng nên nước dùng thuốc đó.

Cho mình bổ nước đặc thuốc đó tốt lắm hơn và thêm. Chẳng những bịnh có nơi bổ mà thôi con bổ người con trong mình mạnh khỏe, bổ thêm nên lắm, bổ cũng người ta chẳng và nhiều ít giảm bớt thuốc đó rằng : Nước ngon thuốc chữa Trăm-thiên chế ra (Liqueur de Jouvence) hay hơn người con người. Tha cho những thứ thuốc tri bịnh hay hơn nên thấy không thuốc nào bằng.

Tự xưa chẳng có bịnh thuốc Quina Laroche thì chẳng là vì đặng có trong giấy chứng và thì con ăn con nhỏ người tinh và đã vang giấy cho các quan trọng ý khắp nông bang ta.

Bởi vì danh người Quina Laroche là nước thuốc hay hết thảy người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Nước Quina Laroche phải nồng tỉ mỗi lần ăn là ly có bốn thơ chai rượu trên mỗi ngày uống hai bữa ăn. Cho nước tỉ tinh rồi thì chỉ nên khỏe dùng bổ nhiều như ly, nồng 3 ly thuốc nữa rồi 3 giờ nước bổ ly ly chơi nữa nước có nên giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì nồng không phải nước mà khi trời nồng nực thì pha nước và nó nồng cho độ khác.

CẨN VÀ CÔNG-TI

ông này làm thuốc hạng nhất tại Paris.

Certifié l'insertion -

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant NGUYỄN-VĂN-LUẬT